

**Statistikdokumentation for
Kapitelstakster for hvede og byg 2017**

1 Indledning

Formålet med denne statistik er at belyse udviklingen i kapiteltaksterne for hvede og byg. Kapiteltaksterne, dvs. købspriser for hvede og byg ab gård, anvendes bl.a. ved regulering af lejen ved tilforpagtning af landbrugsjord. Kapitelstakster har eksisteret siden begyndelsen af det 17'ende århundrede. Fra 1910 til 1970 blev kapiteltaksterne lavet for Stifter (tidligere områdeinddeling) og i perioden fra 1937 til 1953 kun lavet for Sjællands Stift. Statistikken er i sin nuværende form sammenlignelig siden 1985.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af kapiteltaksterne for hvede og byg, dvs. købspriser for hvede og byg ab gård, målt i kr. pr. 100 kg. Kapitelstaksterne for hvede og byg opgøres regionalt fordelt på 8 kapiteltakstområder. Som følge af strukturreformen i 2007, er områdebetegnelserne i loven ændret, men områderne geografisk videreført. De nuværende kapiteltakstområder er opregnet ud fra den gamle opdeling, da man besluttede at fastholde områderne. De otte kapiteltakstområder er mere specifikt defineret i vejledningen til loven om kapiteltakster. På <http://www.retsinfo.dk> kan inddelingen findes i *vejledning om opgørelse af kapiteltakster*, nr. 10053 af 24/11/2006.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken er en totaltælling, hvilket vil sige at den måler hele populationen hver gang. Populationen er her kornhandlere i Danmark. Udkommet af statistikken er prisen på byg og hvede, der bruges som udgangspunkt for at fastsætte forpagtningsprisen på landbrugsjord i Danmark. Priserne vedrører den seneste høst, indhentet fra landets grovvarerhandlere. Prisen er kr. pr. 100 kg enten byg eller hvede.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Der klassificeres efter otte kapiteltakstområder og efter kornart

2.3 Sektordækning

Landbruget.

2.4 Begreber og definitioner

Kapiteltakst: Kapitelstaksterne beregnes af Danmarks Statistik som den gennemsnitlige pris for 100 kg tør og rensat byg og tør og rensat hvede, som landmændene har opnået ved salg til kornhandlerne i perioden fra juli til udgangen af december. Kapitelstakster kan føres tilbage til 1600-t. og har været brugt til omregning af afgifter, der var fastsat i naturalier, men skulle betales i penge. Kapitelstaksterne har især haft betydning for ydelser til kirken, fx tiendebetaling, men har også været benyttet ved afholdelse af årlige forpagtningsafgifter til private jordejere og staten. I dag aftales de fleste forpagtninger af jord og landbrugsejendomme fortsat i hkg korn til kapiteltakst.

2.5 Enheder

De statistiske enheder og juridiske enheder - er de samme. Der måles på total indkøbt korn (hvede og byg).

2.6 Population

Populationen dækker hele Danmark. Respondenter er alle handlende med korngrossister.

2.7 Geografisk dækning

De nuværende kapiteltakstområder er opregnet nedenfor med de tidligere områder i parentes for kontinuitetens skyld.

Sjælland med omliggende øer (København, Frederiksborg, Roskilde, Vestsjællands og Storstrøms amter (bortset fra de Lolland-Falsterske kommuner) Lolland-Falster med omliggende øer (De Lolland-Falsterske kommuner) Bornholm (Bornholms Amt) Fyn med omliggende øer (Fyns Amt) Sønderjylland (Sønderjyllands Amt) Østjylland (Vejle og Århus amter) Vestjylland (Ribe og Ringkøbing amter) Nordjylland (Viborg og Nordjyllands amter)

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 1985 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Kroner pr. 100 kg.

2.11 Referencetid

Referencetiden er fra 1. juli - 31. december

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

National lov (lov nr. 592 af 12. december 1984) og Lov om Danmarks Statistik.

2.14 Indberetningsbyrde

40 timer, svarende til 12.000 kr.

2.15 Øvrige oplysninger

[Jordbrugets priser.](#)

3 Statistisk behandling

Kapitelstakster for hvede og byg opgøres på grundlag af årlige indberetninger fra kornhandlen om købte mængder, samt værdier af hvede og byg ved direkte handel med landmænd. Det indsamlede data gennemgår en datavalidering ift. lagre af korn hos respondenterne, som langt henad vejen er de samme. Når data er valideret, altså holdt op imod kornlagre, vægtes prisen ift. indkøbte mængder, til det endelige resultat.

3.1 Kilder

Oplysninger fra spørgeskemaer udsendt til virksomheder, der handler med korn. Se mere på statistikkens [indberetningsside](#).

3.2 Indsamlingshyppighed

Årlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Digital indberetning via www.virk.dk.

3.4 Datavalidering

De priser der indsamles sammenholdes med de øvrige priser som Danmarks Statistik får fra virksomhederne på korn. Deraf kan afledes en generel trend, som grunddata holdes op imod.

3.5 Databehandling

Der indsamles data fra alle landsdele. Prisen på landsdele og på nationalt plan vægtes i forhold til den mængde korn som prisen er baseret på, da der også spørges ind til solgte mængder.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

I erhvervet bruges statistikken primært til at fastsætte lejen for forpagtet landbrugsjord. Der er udbredt god brugertilfredshed

4.1 Brugerbehov

Brugerne af statistikken er diverse ministerier, landbrugets organisationer, kommuner, landmænd og advokater. I erhvervet bruges statistikken primært til at fastsætte lejen for forpagtet landbrugsjord.

4.2 Brugertilfredshed

Stor brugertilfredshed. Mange interesserede bruger der hvert år ringer ind for at høre nærmere ind til statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Data er baseret på dansk lov, og skal derfor ikke overholde krav til data fra Eurostat. Al data er altid tilgængelig for at kunne lave en fyldestgørende statistik. Statistikken opfylder kravene i Lov om kapitelstakster.

5 Præcision og pålidelighed

Svarprocenten i undersøgelsen er tæt på 100 pct. og undersøgelsesområdet er fuldt dækket. En del af kornkøbet indgår i kontrakter, hvor der samtidigt er et salg af foderstoffer. Der kan således være en mulighed for at de afregnede kornpriser ikke dækker en ren markedsbetinget købspris. Det er ikke relevant med usikkerhedsberegninger, da der er tale om en totaltælling. Den statistiske sikkerhed er derved 100 pct., og usikkerhed i resultaterne stammer alene fra korrektheden af de indberettede data.

5.1 Samlet præcision

Den samlede pålidelighed må betegnes som meget god, da der er tale om en totaltælling.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Kvaliteten af statistikken vurderes til at være endog meget høj, da der er tale om en totaltælling på et overskueligt marked. Der krydstjekkes for indberettede lagre af korn for den pågældende periode.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der beregnes kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. 7 uger efter referenceårets afslutning. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken offentliggøres årligt ca. 7 uger inde i det nye år.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Kapitelstakster har eksisteret siden begyndelsen af det 17'ende århundrede. Fra 1910-1970 er kapitelstaksten lavet for Stifter (gl. områdeinddeling). I perioden 1937- 1953 er der kun lavet kapitelstakst for Sjællands Stift. Statistikken er fuldt ud sammenlignelig tilbage til lovændringen i 1971 og med forbehold for mindre korrektioner grundet databrud som følge af lovændringen tilbage til 1921.

7.1 International sammenlignelighed

Kan ikke umiddelbart sammenlignes med øvrige udenlandske statistikker, da denne udelukkende laves på baggrund af dansk lov, og baseres på seneste høst udelukkende. Dog kan man med forbehold holde statistikken op imod prisstatistikker fra samme tidsperiode på samme produkt, for sammenlignelighedens skyld.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er fuldt ud sammenlignelig tilbage til lovændringen i 1971 og med forbehold for mindre korrektioner grundet databrud som følge af lovændringen tilbage til 1921. Ældre statistikker findes kun på skrift. Tidsserien "Landbrugsstatistik" går tilbage til 1900.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Kapitelstaksterne kan sammenlignes med prisstatistik lavet af regnskabsstatistikken i Danmarks Statistiks Fødevarerhvervs kontor.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). I Statistikbanken offentliggøres Kapitelstaksterne under [Jordbrugets økonomi](#). Derudover indgår tallene i [Statistisk Årbog](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives årligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) om *Kapitelstakster*.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i [Statistisk årbog](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Jordbrugets økonomi](#) i følgende tabel:

- [KAPIT1](#): Kapitelstakster efter kapitelstaksområder, kornart og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikens anonymiserede mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Overholder krav om datasikkerhed fra Danmarks Statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Ikke relevant for denne statistik.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Fødevarerhverv. Den statistikansvarlige er Eva Tellervo Christiansen, tlf. 39 17 30 38, e-mail: ekp@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Fødevarerhverv, Erhvervsstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Eva Tellervo Christiansen

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

ekp@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 30 38

9.8 Faxnummer

39 17 39 99